

Ut med det gamle, inn med det nye

✍️ CHRISTIAN POLLOCK FJELLSTAD
 📺 KRISTIN AKSNES

Årets vakreste eventyr for politikknorder startet med partienes landsmøter på våren og nærmer seg nå slutten denne høsten med at statsbudsjett for 2022 skal vedtas. Valgkampen konkluderte med stortingsvalg og nytt stortingsflertall i september. I oktober kom det ny regjering med ny regjeringsplattform og politikk, og ikke minst ny helseminister. Tannhelse har markert seg som et aktuelt tema gjennom hele denne perioden.

Nå er Stortinget i gang og nye stortingsrepresentanter har kommet seg inn i helse- og omsorgskomiteen. Den utgående regjeringen ledet av statsminister Solberg rakk å levere fra seg forslag til nytt statsbudsjett for 2022, før de måtte gi fra

seg taburettene. Nå må regjeringen, med Støre som statsminister, forhandle statsbudsjett med en ny konstellasjon på Stortinget.

NTF har drevet lobbyarbeid og prøvd å påvirke partiene og politikken for den nye stortingsperioden (2021–2025). Vårt hovedbudskap har vært å fremme behovet for en helhetlig gjennomgang av tannhelsetjenesten, et ekstra løft til TOO-ordningen og økte bevilgninger for de som har dårlig oral helse og dårlig råd.

Kort oppsummert kan man si at NTF hittil er blitt hørt på med et halvt øre, både av regjeringen Solberg og regjeringen Støre.

Statsbudsjettet

Etter åtte år i regjering leverte statsminister Solberg og helseminister Høie fra seg et forslag til statsbudsjett som på tannhelsefeltet var bygget over samme lest som tidligere år. Det har vært lite innsats å spore de siste åtte årene, og gjennom pandemiårene har det meste så og si stoppet helt opp. Pauseknappen er på og det er lite som settes i gang, utvikles eller avsluttes.

Etter pålegg fra stortingsflertallet våren 2021 fremmet regjeringen forslag om å løfte TOO-ordningen med en økning på ca. 20 millioner kroner for 2022. Styrking av tannhelsetjenestetilbudet rettet mot tortur- og overgrepsofre, og personer med alvorlig angst for tannbehandling (odontofobi), er viktig og sårt tiltrengt. Men, når dette foreslås oppnådd på bekostning av finansiering gjennom folketrygdens stønadsordning er NTF hverken fornøyd eller imponert. Gjennom åtte år har Solbergregjeringen spart, underregulert og omplassert midler i tannhelsetjenestene for nær 600 millioner kroner. Det er neppe blitt mer eller bedre oral helse av slike manøvreringer.

Nå setter NTF sin lit til at den nye Ap/Sp-regjeringen sammen med sin foretrukne forhandlingspart SV kommer i havn med et bedre budsjett for tannhelseområdet i 2022.

En ny tannhelsepolitikk?

Den nye regjeringen presenterte 13. oktober sin nye politiske plattform på Hurdalssjøen. Ap og Sp skal nå sammen styre landet i en mindretallsregjering og med en politikk som kan finne flertall med flere ulike partikonstellasjoner på Stortinget. Regjeringen vil trolig som oftest finne sammen med SV, og da spesielt i statsbudsjettet, men det kan hende andre flertall oppstår på ulike politiske områder.

NTF leverte innspill til regjeringsforhandlingene, og øverst prioriterte vi å få på plass en helhetlig gjennomgang av tannhelsetjenesten. En gjennomgang vil kunne danne grunnlag for en styrket tannhelsetjeneste for fremtiden og legge til rette for riktig finansiering og organisering av tannhelsetjenestene, basert på befolkningens behov.

Vi ser i dag at det er sosial ulikhet i oral helse. Det udekkede behovet for tannhelsetjenester er størst blant permitterte, arbeidsledige og personer med lav utdanning og lav inntekt. Dette må bekjempes gjennom målrettede tiltak for sosial utjevning og NTF presiserte i sine innspill at dette må prioriteres.

Videre foreslo NTF formuleringer til regjeringsplattformen som også påpekte behovet for forebyggende folkehelsearbeid og utvikling av digitale løsninger for tannhelsetjenesten.

Hurdalsplattformen kom ikke NTFs innspill helt i møte, og etterlater et inntrykk av en fortsatt stykkevis og delt tilnærming til tannhelsetjenestene som politisk område. Noe av den foreslåtte politikken er bra, men det er mye som fortsatt må jobbes med.

Regjeringen Støres langsiktige mål er en offentlig tannhelsetjeneste som likestilles med andre helsetjenester. På veien dit vil de styrke det forebyggende arbeidet og ikke minst styrke støtteordningene til de med dårligst råd, samt de med sykdommer som gir dårlig tannhelse. Videre ønsker regjeringen å sikre at de som har rett til gratis offentlig tannhelse, får et riktig og godt tilbud og de vil også gjennomgå refusjonsordningene på tannhelsefeltet.

Det er bra at de har visjoner for tannhelsetjenesten, men de planlegger altså ingen helhetlig gjennomgang av tannhelsetjenesten, som NTF mener er helt avgjørende. Skal man få til dyptgripende endringer i tjenesten må man først innhente kunnskap for så å treffe tiltak.

Når regjeringen faktisk nå ønsker å innføre gratis tannhelsebehandling til personer i alderen 19 til 21 år tydeliggjøres det sosialpolitiske og ideologiske prosjektet rundt velferdsstaten, uten at det faktisk kommer til å gi nevneverdig bedre tannhelse i befolkningen.

Politikk handler om å prioritere og her må det faktisk sies at NTF mener at regjeringen Støre prioriterer feil. NTF vil jobbe videre med partiene på Stortinget og fortsatt fremme sitt syn på hvilken retning tannhelsepolitikken bør utvikles i.